

7. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0843>.

8. Проект Закону про віртуальні активи від 11.06.2020 № 3637 / Верховна Рада України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=69110

9. Дмитренко Т. Л. Упровадження міжнародних стандартів регулювання ринку віртуальних активів в Україні / Т. Л. Дмитренко, О. О. Любіч // Фінанси України. - 2020. - № 9. - С. 65-79.

УДК 338.1

Кононенко Г.І., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЯК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Прогнозування розвитку конкурентних переваг безпосередньо залежить від досягнутого їх рівня та реалізації стратегічних заходів, спрямованих у першу чергу на створення умов для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємств.

Для прогнозування результатів діяльності підприємств до і після реалізації стратегічних заходів запропоновано використовувати метод екстраполяції тренду. Сутність цього методу реалізується через припущення, що закономірність, яка діє у часовому ряді, виступає як база прогнозування і зберігається також на період прогнозу, якщо умови формування тренду незмінні [1, с. 103]. Прогнозування в цьому випадку можна звести до побудови аналітичних моделей тренду типу $y=f(t)$ за даними передпрогнозного періоду та екстраполяції отриманих даних на інтервал прогнозу (від 1-го до 3-х років). Зазначимо, що в умовах невизначеності та ризикованості зовнішнього середовища прогнозування на більш тривалий період не даватиме точних результатів, а моделі зміни показників часу потребуватимуть коригування при появі нових умов та факторів.

Для отримання прогнозних показників пропонується використати мультиплікативну модель, яка в загальному вигляді може бути представлена формулою (1):

$$y_i = y_{i-1} \times \delta_{сер} \times \delta_{зрост} \times \psi_{pi}, \quad (1)$$

де y_i – прогнозне значення показника i -го року;

y_{i-1} – показник базового ($i-1$) року;

$\delta_{сер}$ – середні темпи зростання значень показників;

$\delta_{зрост}$ – коефіцієнт, який дозволяє враховувати для конкретного

прогнозу чинники впливу результатів реалізації стратегічних заходів.

Для розрахунку показника $\delta_{зрост}$ пропонується використати формулу:

$$\delta_{зрост} = 1 + d_i,$$

де d_i – частка впливу стратегічних заходів:

$$d_i = \begin{cases} 0 & \text{– без врахування стратегічних заходів;} \\ \neq 0 & \text{– при врахуванні стратегічних заходів} \end{cases}$$

ψ_{pi} – коефіцієнт, що враховує ступінь ризику відхилення результату прогнозу реального показника (p) на i -тий рік. Даний коефіцієнт, що виступає інструментом згладжування результату прогнозу, пропонується визначати за методом експоненціального згладжування Брауна (формула 2) [2, с. 148]:

$$\psi_{pi} = (1 - \lambda_{pi}), \quad (2)$$

де λ_{pi} – фактор згладжування p -го показника на i -тий період.

Фактор згладжування застосовується при прогнозуванні з метою вирівнювання значень показників, що зазнають сильних коливань або мають тенденції до великих відхилень, з метою наступного прогнозування. Значення фактора (коефіцієнта) перебуває в межах від 0 до 1, і в кожному конкретному випадку обирається найбільш прийнятне значення для кожного показника.

Якщо фактор згладжування дорівнює 1, то попередні спостереження повністю ігноруються, а якщо дорівнює 0, то ігноруються поточні спостереження. Значення коефіцієнта між 0 і 1 дають проміжні результати.

При прогнозуванні фінансово-економічних показників діяльності підприємств значення фактора (коефіцієнта) згладжування використовується, перш за все, для згладжування значень такого показника, як чистий дохід, який впливає на динаміку всіх фінансово-економічних результатів діяльності підприємства та визначає тенденції зміни чистого фінансового результату (прибутку), який зазнає найбільш сильних коливань при прогнозуванні.

Література

1. Щука В. Г. Дослідження методів прогнозування та обґрунтування вибору кращого з них для прогнозування показників фінансово-господарської діяльності підприємства / В. Г. Щука, Д. І. Мандрик // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2015. - № 1. - С. 102-104. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2015_1_20

2. Козачок Л. М. Аналіз та прогнозування часових рядів динаміки значень досліджуваної величини за допомогою експоненціального згладжування методом Брауна / Л. М. Козачок, А. Є. Козачок // Автомобіль і електроніка. Сучасні технології. - 2017. - Вип. 12. - С. 146-150. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/veit_2017_12_28

УДК 658.15

Кліщук М.С., магістрант,
Тарасенко І.О., д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки
Київський національний університет технологій та дизайну

НАПРЯМИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз фінансового стану необхідний кожному підприємству, оскільки визначає можливості подальшого ефективного його функціонування, які залежать від рівня доходів та можливості підтримувати платоспроможність, уникнути банкрутства. Оцінка перспектив розвитку є необхідною не тільки для підприємства, але і для його ділових партнерів [1]. Показники оцінки фінансового стану підприємства мають бути такими, щоб усі зацікавлені сторони, пов'язані з підприємством економічними відносинами, отримали уявлення про те, наскільки надійним є підприємство як партнер.

Фінансовий стан підприємства може бути: *задовільний*, ознаками якого є стійка ліквідність, платоспроможність та фінансова стійкість підприємства, його забезпеченість власними оборотними засобами та ефективне використання ресурсів підприємства; *незадовільний*, який характеризується неефективним розміщенням ресурсів підприємства та неефективним їх використанням, незадовільною платоспроможністю, наявністю простроченої заборгованості перед бюджетом, з заробітної плати, недостатньою фінансовою стійкістю у зв'язку з несприятливими тенденціями розвитку виробництва та збуту продукції підприємства.

До основних завдань аналізу фінансового стану належить: 1) дослідження рентабельності та фінансової стійкості підприємства; 2) дослідження ефективності використання майна (капіталу) підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами; 3) об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства; 4) визначення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства [2].

Інформація про фінансовий стан підприємства представляє певний інтерес для зарубіжних інвесторів, працівників податкових служб, органів